
Fra: Harald Nøding Østvik <HaraldNoding.Ostvik@halden.kommune.no>
Sendt: 12. september 2019 14:00
Til: !Postmottak OED
Kopi: Bernt-Henrik Hansen; Ulf Ellingsen
Emne: høringsuttalelse fra Halden kommune - Nasjonal ramme for vindkraft
Vedlegg: SF_1151780.DOCX

Kategorier: Gul kategori

Hei,
Oversender som forespurt høringsuttalelse på *Nasjonal ramme for vindkraft* fra Halden kommune. Uttalelsen er behandlet politisk i **hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk og miljø** (27. august 2019) og i **Kommunestyret** (3. september 2019).

Kommunens hørings svar ble enstemmig vedtatt politisk, og er som følge:

«Østfold er tett befolket og tilgangen på sammenhengende rekreasjonsområder er begrenset. Fremlagt utredning omfatter kulturlandskap og utmarksområder som innbyggerne i kommunen verdsetter høyt. I et klimaperspektiv er det viktig å se helheten, og ta i bruk ny teknologi og utnytte nye fornybare energikilder samtidig som at innbyggernes mulighet til naturopplevelser i nærområdet, ivaretas. Halden kommune ønsker derfor at vindkraftområdene i kommunen tas ut av Nasjonal ramme for vindkraft, og at OED iverksetter en tilsvarende utredning for vindkraft til havs.»

Vedtaket fremgår også av vedlagt saksframlegg med vedtak og stemmegivning fra hovedutvalg og Kommunestyre.

Mvh

Harald Nøding Østvik

Fagleder – Miljø og landbruk
Plan og miljø
Halden kommune

(+47) 95143054

www.halden.kommune.no

facebook.com/halden.kommune

HALDEN
KOMMUNE

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk og miljø	2019/75	27.08.2019
Kommunestyret	2019/81	03.09.2019

Utsendte vedlegg

- 1 Brev fra grunneierne i Rokkefjella
- 2 Brev fra grunneiere om vindkraft i Halden

Høringssvar - Nasjonal ramme for vindkraft

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet har NVE fått i oppdrag å lede arbeidet med å utarbeide forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land. Bakgrunn for oppdraget er at departementet ønsker å legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft i Norge fremover, slik det er redegjort for i energimeldingen. Norge har gode vindressurser, og vindkraften har en produksjonsprofil som er godt tilpasset det norske forbruket over året. Erfaringer fra siste års konsesjonssøknader tilsier at det er behov for i noe sterkere grad å styre hvor det søkes om konsesjon fremover.

De nasjonale rammene skal definere større områder der det kan ligge til rette for utbygging av vindkraft på land. Områdene skal velges ut med utgangspunkt i vindressurser og eksisterende og planlagt nettkapasitet. Områdene skal så avstemmes mot andre viktige miljø- og samfunnshensyn, og bidra til at de beste vindkraftlokalitetene blir valgt når det søkes om konsesjon. Rammen skal ikke være prosjektspesifikk, blant annet fordi de lokale variasjonene i vindressurser og miljøforhold er store. Arealet som nå er tegnet i kartet har en netto størrelse på omtrent 16 000 km². Områdene er godt spredt i Norge, og berører alle fylker med unntak av Oslo, Akershus, Oppland og Troms. De fleste områdene ligger mellom kyststripen og høyfjellet.

Konsesjonsbehandlingen skal fortsatt være avgjørende for enkeltprosjekter, men det skal i utgangspunktet være vanskeligere å få konsesjon i et område som ikke inngår i nasjonal ramme. Hensikten er å bidra til større forutsigbarhet om hvor vindkraft kan realiseres og til en mer effektiv konsesjonsbehandling.

Alle kommunene i Norge har mottatt høringsbrevet, og fristen for tilbakemelding er satt til 1. oktober 2019. Det er spesifisert i høringsbrevet at kommunenes uttalelse ikke binder opp senere vedtak i forhold til konkrete prosjekter.

Det foreslåtte vindkraftområdet i Østfold har et totalareal på 548 km², ca 130 km² i Halden kommune. Østfold er et flatt og arealmessig lite område med mange innbyggere. Vindkraftområdet i Halden strekker seg fra grensen mot Rakkestad og Sarpsborg i nord og vest, og ned mot Femsjøen og Berg kirke i sør og øst. Planområde innbefatter Rokke landskapsvernområde (ca 4,5 km²), med middelalderkirke fra 1100-tallet. Høyåsmarka (13km²) ligger også innen for planen, et område registrert som *svært viktig friluftsområde* i kommunens kartlegging fra 2018. Kommunen har mottatt et felles opprop fra skogeierne i Syverstad og Rokkefjella, der de klart motsetter seg vindkraftutbygging på deres eiendommer.

Mange momenter taler derfor mot en vindkraftutbygging i dette området, og Halden kommune ønsker derfor å varsle at kommunen ikke ønsker å være enn del av vindkraftområdet i fremlagt plan.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 03.09.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Østfold er tett befolket og tilgangen på sammenhengende rekreasjonsområder er begrenset. Fremlagt utredning omfatter kulturlandskap og utmarksområder som innbyggerne i kommunen verdsetter høyt. I et klimaperspektiv er det viktig å se helheten, og ta i bruk ny teknologi og utnytte nye fornybare energikilder samtidig som at innbyggernes mulighet til naturopplevelser i nærområdet, ivaretas.

Halden kommune ønsker derfor at vindkraftområdene i kommunen tas ut av *Nasjonal ramme for vindkraft*, og at OED iverksetter en tilsvarende utredning for vindkraft til havs.

Saksprotokoll i Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk og miljø - 27.08.2019

Behandling:

Ved votering ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Østfold er tett befolket og tilgangen på sammenhengende rekreasjonsområder er begrenset. Fremlagt utredning omfatter kulturlandskap og utmarksområder som innbyggerne i kommunen verdsetter høyt. I et klimaperspektiv er det viktig å se helheten, og ta i bruk ny teknologi og utnytte nye fornybare energikilder samtidig som at innbyggernes mulighet til naturopplevelser i nærområdet, ivaretas.

Halden kommune ønsker derfor at vindkraftområdene i kommunen tas ut av *Nasjonal ramme for vindkraft*, og at OED iverksetter en tilsvarende utredning for vindkraft til havs.

Rådmannens innstilling:

Østfold er tett befolket og tilgangen på sammenhengende rekreasjonsområder er begrenset. Fremlagt utredning omfatter kulturlandskap og utmarksområder som innbyggerne i kommunen verdsetter høyt. I et klimaperspektiv er det viktig å se helheten, og ta i bruk ny teknologi og utnytte nye fornybare energikilder samtidig som at innbyggernes mulighet til naturopplevelser i nærområdet, ivaretas.

Halden kommune ønsker derfor at vindkraftområdene i kommunen tas ut av *Nasjonal ramme for vindkraft*, og at OED iverksetter en tilsvarende utredning for vindkraft til havs.

Saksutredning:

Bakgrunn

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet har NVE fått i oppdrag å lede arbeidet med å utarbeide forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land. Bakgrunn for oppdraget er at departementet ønsker å legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft i Norge fremover, slik det er redegjort for i energimeldingen. Norge har gode vindressurser, og vindkraften har en produksjonsprofil som er godt tilpasset det norske forbruket over året. Erfaringer fra siste års konsesjonssøknader tilsier at det er behov for i noe sterkere grad å styre hvor det søkes om konsesjon fremover.

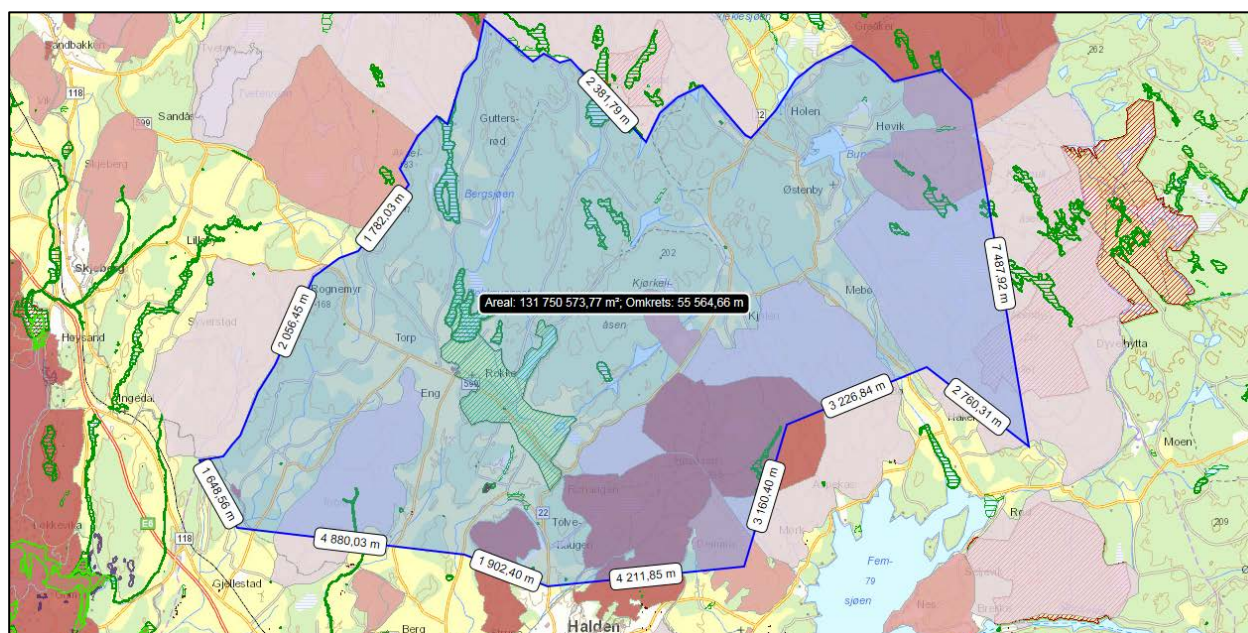
De nasjonale rammene skal definere større områder der det kan ligge til rette for utbygging av vindkraft på land. Områdene skal velges ut med utgangspunkt i vindressurser og eksisterende og planlagt

nettkapasitet. Områdene skal så avstemmes mot andre viktige miljø- og samfunnshensyn, og bidra til at de beste vindkraftlokalitetene blir valgt når det søkes om konsesjon. Rammen skal ikke være prosjektspesifikk, blant annet fordi de lokale variasjonene i vindressurser og miljøforhold er store. Arealet som nå er tegnet i kartet har en netto størrelse på omtrent 16 000 km². Områdene er godt spredt i Norge, og berører alle fylker med unntak av Oslo, Akershus, Oppland og Troms. De fleste områdene ligger mellom kyststripen og høyfjellet.

Konsesjonsbehandlingen skal fortsatt være avgjørende for enkeltprosjekter, men det skal i utgangspunktet være vanskeligere å få konsesjon i et område som ikke inngår i nasjonal ramme. Hensikten er å bidra til større forutsigbarhet om hvor vindkraft kan realiseres og til en mer effektiv konsesjonsbehandling.

Kommunens vurdering:

Det foreslåtte vindkraftområdet i Østfold har et totalareal på 548 km², ca 130 km² i Halden kommune. Østfold er et flatt og arealmessig lite område, med mange innbyggere. En stor del av arealet er kulturpåvirket, der bebyggelsen varierer fra et landsby- og jordbrukslandskap til sammenhengende skog.

Friluftsliv

Det at skogen i mange områder er arealmessig begrenset, gjør at områdene er høyt verdsatt til rekreasjon og trening. Dette viser også kommunens kartlegging av friluftslivsområde fra 2018. Registreringen viser at ca 44.000 daa innen for planområdet er benyttet til friluftsliv og rekreasjon. I Halden kommune har skogsområdene også vært arena for flere internasjonale orienteringsløp og bidratt til at kommunen har en av landets beste orienteringsklubber. Treningsområdet til denne klubben er i tillegg registret som et «*svært viktig friluftslivsområde*», og ligger nå innenfor vindkraftområdet.

Store arealer innen for planområdet blir benyttet til rekreasjon, trening og friluftsliv. Kommunens kartlegging fra 2018 viser følgende arealtall for de ulike kategoriene:

Svært viktig friluftslivsområde: 13 000 daa

Viktig friluftslivsområde: 7 477 daa

Registrert friluftslivsområde: 23 738 daa

Klima

Halden kommune jobber i disse dager med rulleringen av kommunens klimaplan. Norge har gjennom signering av forpliktende klimaavtaler lovet nasjonale utslippskutt i tiden fremover. Når vi vet at over halvparten av utslippene kommer fra transport, er det en nødvendig konsekvens at en del av kuttene må komme ved at vi forflytter oss mindre med bil. Det å kunne bruke kulturlandskapet og naturområdene tett på byen vil derfor bli viktigere i tiden fremover.

Landskap

Området som nå er foreslått omfatter et landskapsvernområde på ca 4,5 km², med en middelalderkirke fra 1100-tallet (Rokke kirke). Verneområdet ble opprettet i 1996 og har strenge begrensninger i forhold til ordinær bebyggelse. En utbygging av vindmølleparker på tilstøtende areal vil ha stor innvirkning på landskapsbildet og fort komme i konflikt med formålet med vernet som er «å bevare det egenartete natur-, og kulturlandskapet på Rokkerøet og tilgrensende områder med de geologiske, botaniske og kulturhistoriske elementer som bidrar til å gi området dets særpreg».

Skogbruket

Skogbruket vil bli lite påvirket av vindmølleparkene. Møllene er i dag så høy at det vil kunne drives skogbruk som tidligere i områdene. Vindkraftanlegg må knyttes sammen med veier. Veiene vil være av høy standard og vil kunne representerer en verdi for skogbruket i kommunen. Skogsveier som tåler stor aksellast hele året vil være til stor nytte og øke lønnsomheten på skogsdriftene.

Vindkraftverkene vil ikke være inngjerdet og det vil ikke være begrensninger på alminnelig ferdsel. Motorisert ferdsel vil begrenses med bom der det er aktuelt. Jakt og annet friluftsliv vil derfor ikke bli utestengt og kan pågå som før en eventuell utbygging.

Jordbruket

En utbygging på jordbruksareal innen for planområdet vil fort komme i konflikt med dyrkamark av svært høy verdi i nasjonalsammenheng. Samlet jordbruksareal innenfor planområdet er på ca 18.000 daa. Selv om jordene kan dyrkes som før mellom mastene, vil veinett og mastefundament legge beslag på betydelige arealer.

Jordbruksarealet innenfor planavgrensningen i kommunen er kanskje i den beste klimasonen i landet og er etter NIBIO sin kartlegging av «svært god jordkvalitet».

Landbruksareal innen for planområdet i Halden pr. 2018 (kilde: AR5 - NIBIO)

Fulldyrket	17 815 daa
Overflatedyrket	32 daa
Innmarksbeite	295 daa
Skog	99 629 daa
Vann	3000 daa
Myr, impediment, vei, tun og annet areal:	9 000 daa

Grunneierne

Kommunen har vært i møte med to representanter for grunneierne i området. De hadde med seg et felles opprop fra skogeierne i Rokkefjella og Syverstad, der de tydelig gir uttrykk for at de ikke ønsker en utbygging på sine arealer og derfor ikke ønsker å være enn del av vindkraftområdet i fremlagt plan.

Brevene fra grunneierne ligger vedlagt saken.

NVE sin beskrivelse av området:

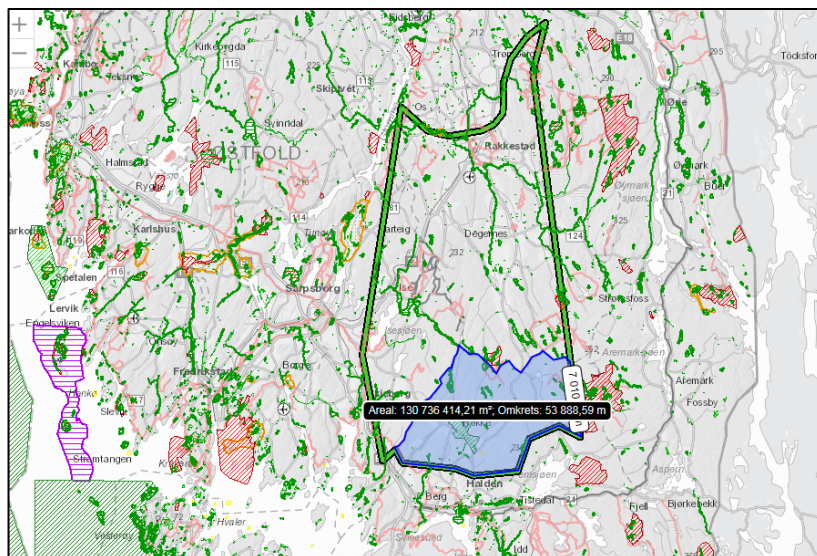
Områdenavn: Østfold

Størrelse: 548 km²

Status: utpekt

Begrunnelse

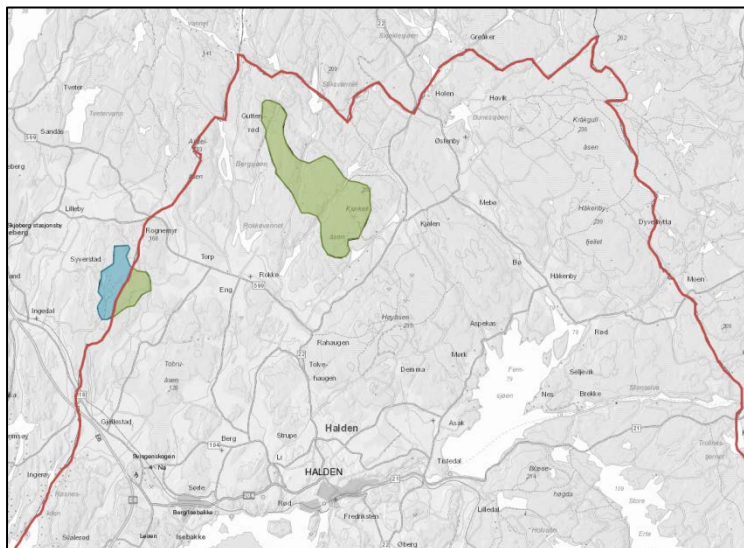
Det utpekte området har gode produksjonsforhold for vindkraft, og er et av områdene vi har vurdert til å være best egnet for ny produksjon i et kraftsystemperspektiv. I området er det viktige miljø- og samfunnsinteresser knyttet til blant annet bebyggelse, Forsvaret og rovdyr. Våre overordnede analyser tilsier imidlertid et

lavere konfliktnivå i dette området enn i store deler av landet. Fra et nasjonalt perspektiv framstår det utpekte området derfor som et av de mest egnede områdene for ny vindkraftutbygging i Norge.

Egnede vindkraftverk

Det er mye spredt bebyggelse i dette området, som er lite sammenlignet med de andre områdene. Dette betyr at det i hovedsak kan bygges relativt små vindkraftverk mellom stedene med bebyggelse. De aktuelle områdene har skogsvegetasjon. Det betyr blant annet at det kan være behov for høyere tårn, samtidig som inngrepene skjules mer enn i for eksempel høyfjellsområder.

Vindkraft i Østfold - regional plan for Østfold fylke.

Planen ble vedtatt i fylkestinget

25. oktober 2012. To områder i Halden ble utpekt med potensiale for utbygging av vindkraft.

Syverstad (Halden) - ca 1 km²

Røkkefjellet - 7,5 km²

Andre vindmølleprosjekter under arbeid i Nord Europa (Nordsjøen)

Danske Energinet og nederlandske TenneT jobber med masterplan for vindkraft i Nordsjøen. I dag gir havvindmølleparkene i havet mellom Danmark, Norge, Tyskland, Nederland, Belgia og Storbritannia strøm til rundt

regnet 20 millioner husstander. North Sea Wind Power Hub vil investere slik at 100 millioner europeere i 2030 blir forsynt med strøm fra havvindmøllene i 2030. I 2045 skal 200 millioner europeere nyte godt av fornybar energi fra vindturbiner til havs, ifølge planen. Totalpris for investeringene er beregnet til 750 milliarder danske kroner over 25 år.

Løsningsalternativer:

1. Halden kommune ser at utvikling av nye, fornybare energikilder er viktig for å erstatte ikkefornybar energi og bidra til å nå internasjonale avtaler. Halden kommune støtter derfor høringsforslaget, og ser frem mot en utbygging av fornybar kraft i de utvalgte områdene.
2. Halden kommune er opptatt av utvikling av ny teknologi og utnyttelse av nye fornybare energikilder, men innbyggerne verdsetter også kulturlandskapet og utmarksområdene i kommunen høyt. Østfold er tett befolket og tilgangen på sammenhengende rekreasjonsområder er begrenset.

For å sikre det verdifulle kulturlandskapet og de mest verdifulle rekreasjonsområdene i kommunen mot utbygging ønsker Halden kommune at regionplanen for vindkraftutbygging i Østfold opprettholdes og at de potensielle utbyggingsområdene i Halden begrenses til å omfatte høydedragene Syverstadhøgda og Rokkefjellet.

3. Østfold er tett befolket og tilgangen på sammenhengende rekreasjonsområder er begrenset. Fremlagt utredning omfatter kulturlandskap og utmarksområder som innbyggerne i kommunen verdsetter høyt. I et klimaperspektiv er det viktig å se helheten, og ta i bruk ny teknologi og utnytte nye fornybare energikilder samtidig som at innbyggernes mulighet til naturopplevelser i nærområdet, ivaretas.

Halden kommune ønsker derfor at vindkraftområdene i kommunen tas ut av *Nasjonal ramme for vindkraft*, og at OED iverksetter en tilsvarende utredning for vindkraft til havs.

Konklusjon

Østfold er arealmessig et begrenset område, som er tett befolket. Med et økende fokus på klima og utslippsreduksjoner, vil det på sikt bli viktig å finne opplevelser lokalt. Naturområdene rundt tettstedene er i så måte svært viktig. Med en drivende teknologiutvikling kan det være kortsiktig å gå i gang med store naturinngrep, som vanskelig lar seg rette opp i fall det skulle komme nye og bedre fornybare energiløsninger. Halden kommune er derfor skeptisk til nedbygging av skogsområder og verneverdig kulturlandskap til fordel for vindkraft, og tilråder derfor at områdene i kommunen tas ut av *Nasjonal ramme for vindkraft*.

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

<Sett inn navn på den eller de som har dokumentert godkjenning av saken i ePhorte – eller slett denne linja>